

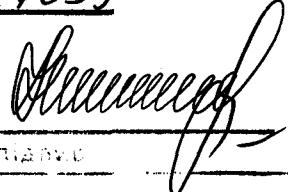
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

05.05. 2015 р.

м. Київ

№ 504

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
" 27 " травня 20 15 р.
за № 614/27059
Керівник реєструючого органу

Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту

Відповідно до частини третьої статті 64 Закону України «Про освіту», пункту 17 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про ратифікацію Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні» та з метою удосконалення процедури визнання і встановлення еквівалентності в Україні документів про освіту, виданих навчальними закладами інших держав,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:
 - 1) Порядок визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти;
 - 2) Порядок визнання в Україні документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 28 травня 2012 року № 632 «Деякі питання визнання і встановлення еквівалентності в Україні документів про освіту,

виданих навчальними закладами інших держав», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14 червня 2012 року за № 959/21271.

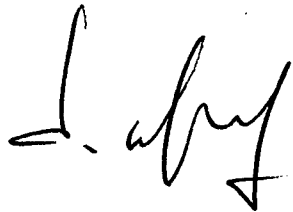
3. Управлінню зв'язків з громадськістю та забезпечення діяльності Міністра (патронатна служба) (Загоруйко Ю. А.) у встановленому порядку зробити відмітку у справах архіву.

4. Управлінню міжнародного співробітництва та європейської інтеграції (Новосад Г. І.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України у встановленому законодавством порядку.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

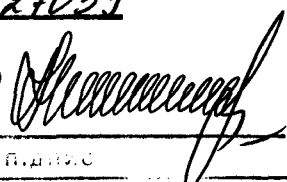

С. М. Квіт

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки
України

05 травня 2015 року № 504

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України	
“ 27 ” травня	20 15 р.
за № 614/27059	
Керівник реєструючого органу _____	
	В.Д.М.С.

Порядок

визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти

І. Загальні положення

1. Цим Порядком встановлено процедуру визнання в Україні здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти та/або пройдених періодів навчання з метою забезпечення права громадян, які здобули вищу освіту або пройшли певний період навчання у навчальних закладах інших держав, на продовження навчання та/або провадження професійної діяльності відповідно до законодавства України.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:

академічні права – право власника іноземного документа про освіту на продовження навчання, що надається власнику документа про освіту в країні походження документа;

документ про освіту (освітній документ) – документ, який містить дані власника документа про ступінь вищої освіти, фахову спеціалізацію або професійну перепідготовку випускника освітньої установи або засвідчують проходження періоду навчання (далі – Документ);

кваліфікація – офіційний результат оцінювання і підтвердження, який отримано, коли освітня установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про освіту (освітнім документом);

компетентний орган – орган, якому офіційно доручено ухвалювати рішення про визнання іноземних кваліфікацій;

освітня установа – заклад освіти іншої країни, який присуджує ступені вищої освіти та видає документи про освіту і періоди навчання;

перевірка автентичності – процес, за допомогою якого компетентний орган встановлює автентичність документів з метою пересвідчення в тому, що вони є дійсними (не підроблені, не змінені);

період навчання – будь-яка частина освітньої програми з вищої освіти, оцінена і документально підтверджена, яка, не становлячи повного курсу навчання за програмою, є істотним здобутком знань чи навичок;

програма з вищої освіти – курс навчання, визнаний компетентним органом, що належить до системи вищої освіти іншої країни, після закінчення якого слухачу присуджується відповідний ступінь вищої освіти (далі – Програма);

процедура визнання – формальне підтвердження компетентним органом якості іноземної освітньої кваліфікації для цілей доступу до навчання та/або здійснення професійної діяльності;

професійні права – право власника іноземного документа про освіту (освітнього документа) на здійснення професійної діяльності, що надається власнику документа в країні походження документа;

статус освітньої установи – наявність в освітньої установи права присуджувати кваліфікації, що приймаються в академічних чи професійних цілях у країні походження Документа.

II. Компетентні органи

1. Процедура визнання в Україні Документів здійснюється такими компетентними органами:

1) вищим навчальним закладом – з метою зарахування власника Документа на навчання та/або на посаду наукового чи науково-педагогічного працівника до цього вищого навчального закладу. Рішенням вищого навчального закладу про визнання підтверджується право власника Документа на продовження навчання або працевлаштування у цьому вищому навчальному закладі, про що видається свідоцтво про визнання іноземного документа про освіту (далі – Свідоцтво);

2) МОН – з метою працевлаштування та/або продовження навчання власника Документа на території України. Рішенням МОН підтверджується право власника Документа на продовження навчання та/або працевлаштування в Україні, про що видається Свідоцтво.

2. Для здійснення процедури визнання вищий навчальний заклад утворює комісію з визнання здобутих в освітніх установах ступенів вищої освіти та наукових ступенів (далі – Комісія ВНЗ), яка діє на підставі положення про неї.

III. Сфера застосування

1. Цей Порядок поширюється на Документи, що містять інформацію про набуття їх власником певного освітнього чи освітньо-професійного ступеня, фахову спеціалізацію або професійну перепідготовку, а також на документи, що свідчать про періоди навчання в освітніх установах.

2. Документи, що не потребують процедури визнання:

1) документи про освіту громадян колишнього СРСР, видані до 15 травня 1992 року (на підставі Угоди про співробітництво в галузі освіти (Ташкент, 1992));

2) документи, видані особам, за підсумками навчання до початку 1992/1993 навчального року в освітніх установах держав колишнього СРСР.

IV. Порядок подання документів

1. Визнання здійснюється за заявою особи, поданою до компетентного органу.

Заявником може бути власник Документа або інша особа, яка представляє його інтереси з питань процедури визнання; для неповнолітніх осіб заявником можуть бути їх законні представники (далі – Заявник).

2. Заявник подає до компетентного органу такі документи:

1) засвідчені в установленому законодавством порядку копію та переклад українською мовою Документа (за необхідності – пред'явлення оригіналу);

2) засвідчені в установленому законодавством порядку копію і переклад українською мовою додатка до Документа та/або інших документів, які містять інформацію про зміст навчальної програми (за необхідності – пред'явлення оригіналів);

Документи, зазначені у підпунктах 1, 2 цього пункту, мають бути засвідчені в країні їх походження у спосіб, який офіційно застосовується у цій країні (для країн – учасниць Конвенції, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів (Гаага, 1961), – проставлення штампа «Apostille»).

У разі якщо Документ не засвідчений в країні його видачі у спосіб, який офіційно застосовується в цій країні, або якщо засвідчення не підтверджує його автентичності, компетентний орган вживає заходів щодо підтвердження автентичності такого Документа;

3) копії документів про попередню (середню, професійну або вищу) освіту за наявності такої освіти (за необхідності);

4) копії документів, що засвідчують особу Заявника та власника, якщо власник не є Заявником (за необхідності – з перекладами українською мовою);

5) заяву;

6) заяву (згоду) власника Документа на обробку його персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Заявник має право надати також інші документи, що підтверджують освіту та/або кваліфікацію власника, документи про допуск до професійної діяльності, практичний досвід (за необхідності – з перекладами українською мовою).

Заявник може подати до компетентного органу документи, зазначені у підпунктах 1–6 цього пункту, в електронному вигляді у форматі цифрових зображень.

Компетентний орган у разі необхідності має право перевірити відповідність цифрових зображень оригіналам та/або копіям з перекладами документів, зазначених у підпунктах 1–4 цього пункту.

Заявник повинен звернутися для проведення процедури визнання до компетентного органу протягом першого місяця навчання або працевлаштування власника Документа.

Якщо документи надані Заявником не в повному обсязі та/або неправильно оформлені, компетентний орган може повернути документи без розгляду протягом 10 робочих днів з дня реєстрації заяви, про що повідомляється Заявнику із зазначенням недоліків, які необхідно усунути.

V. Процедура визнання

1. Процедура визнання Документа з метою продовження навчання здійснюється компетентним органом – вищим навчальним закладом до початку другого семестру першого року навчання власника Документа.

2. Процедура визнання Документа, окрім випадків, зазначених у пункті 3 цього розділу, складається з:

- 1) перевірки автентичності Документа та додатка до нього;
- 2) підтвердження статусу освітньої установи та/або Програми, за результатами якої виданий Документ;
- 3) оцінки кваліфікації або періоду навчання, зазначеної(го) в Документі, та встановлення еквівалентності освітньому або освітньо-професійному ступеню в Україні, академічних та/або професійних прав.

3. Процедура визнання Документів, виданих освітніми установами, що входять до академічного рейтингу університетів світу – Academic Ranking of World Universities (ARWU) або відповідно до цього рейтингу за викладанням з окремих дисциплін (відповідно до року завершення навчання/присвоєння ступеня) складається з:

- 1) перевірки автентичності Документа та додатка до нього;
- 2) оцінки кваліфікації за Документом та встановлення еквівалентності.

4. Перевірка автентичності здійснюється одним із таких способів:

1) перевірка наявності штампа «Apostille», якщо у країні походження Документа він підтверджує автентичність документа, та перевірка реквізитів апостиля у відповідному реєстрі у разі наявності;

2) перевірка у реєстрі документів про освіту, якщо такий реєстр запроваджено країною походження Документа або освітньою установою, що його видала;

3) направлення запиту щодо додаткових відомостей про автентичність видачі поданих документів до відповідних офіційних органів та/або освітніх установ інших держав.

Якщо в країні походження Документа офіційно затверджений стандарт оформлення документів про освіту, здійснюється аналіз на відповідність такому стандарту поданого Документа.

5. Перевірка статусу освітньої установи та/або Програми, за результатами якої виданий Документ, здійснюється з метою підтвердження офіційного визнання (акредитації тощо) освітньої установи та/або Програми в системі освіти держави, в якій функціонує ця установа.

Якщо Документ (або додаток до нього) виданий філією освітньої установи, має бути підтверджено офіційне визнання цієї філії в системі освіти держави, на території якої провадиться освітня діяльність цієї філії, якщо це визначено законодавством цієї держави.

Перевірка статусу освітньої установи та/або Програми має бути здійснена одним із таких способів:

1) перевірка в національних офіційних джерелах: реєстрах органів акредитації/забезпечення якості освіти, міністерств освіти, асоціацій агенцій з акредитацій/забезпечення якості освіти, офіційних національних публікаціях про освітню систему;

2) перевірка в міжнародних офіційних джерелах (веб-сайтах визнаних міжнародних організацій, веб-сайтах мереж оцінювачів дипломів);

3) направлення запиту до відповідних уповноважених органів та/або освітніх установ інших держав щодо статусу освітньої установи та Програми.

6. Оцінка кваліфікації та встановлення еквівалентності здійснюється одним із таких способів:

1) для Документів, виданих освітніми установами, що входять до академічного рейтингу університетів світу – Academic Ranking of World

Universities (ARWU), а також для документів, виданих в країнах, що входять до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), та інших країн, які затвердили національні рамки кваліфікацій, – шляхом співставлення міжнародних та національних рамок кваліфікацій;

2) для Документів, виданих у країнах, з якими Україною укладено міжнародні договори, що регулюють питання визнання та еквівалентності документів про освіту, – на підставі положень відповідного міжнародного договору;

3) для Документів, виданих в інших країнах, або якщо міжнародний договір між Україною і країною походження Документа не визначає еквівалентність освітніх, освітньо-професійних ступенів, що присвоюються в країнах – учасницях договору, встановлення еквівалентності кваліфікації, зазначеної в Документі, відповідному освітньому чи освітньо-професійному ступеню вищої освіти України здійснюється шляхом порівняльного аналізу змісту навчальної програми (плану), за якою (яким) видано такий документ, зі змістом навчальної програми (плану) відповідного або суміжного напрямку (спеціальності) в Україні (далі – Порівняльний аналіз);

4) якщо зміст навчальної програми, за якою був виданий Документ, є аналогічним з навчальною програмою документів іншого власника, щодо якого компетентним органом було прийнято рішення про визнання, встановлення відповідного освітнього чи освітньо-професійного ступеня вищої освіти, що може бути визнаний, проводиться на підставі Порівняльного аналізу аналогічної навчальної програми, кваліфікація за якою була визнана раніше.

7. Якщо поданий на процедуру визнання Документ підпадає під дію міжнародного договору, оцінка кваліфікації та встановлення еквівалентності включає в себе перевірку відповідності наданого освітнього документа вимогам, що зазначені у відповідному міжнародному договорі.

Наявність міжнародного договору між Україною та державою, освітньою установою якої видано Документ, не скасовує необхідності отримання офіційного рішення компетентного органу про визнання Документа.

8. Порівняльний аналіз здійснюється вищими навчальними закладами України, які провадять підготовку фахівців відповідного освітнього чи освітньо-професійного ступеня за акредитованими освітніми програмами з вищої освіти за відповідною або суміжною спеціальністю або національним інформаційним центром академічної мобільності.

Порівняльний аналіз має врахувати:

1) ступінь, що присвоюється Документом, та його місце в національній системі освіти на дату видачі Документа;

2) зміст та обсяг Програми (очікувані результати навчання за академічною (навчальною) програмою, обсяг кредитів або академічних годин за фахово необхідними дисциплінами, чи інші критерії);

3) якість Програми чи освітньої установи, що надала кваліфікацію;

4) профіль Програми або освітньої установи, що надала кваліфікацію;

5) академічні та/або професійні права, які надаються Документом.

9. Компетентний орган визначає обсяг відмінностей в академічних (навчальних) програмах в Україні та в країні походження Документа, допустимий для:

1) прийняття рішення про визнання;

2) прийняття рішення про визнання після усунення відмінностей власником Документа;

3) встановлення суттєвих відмінностей за змістом та (або) обсягом у навчальних програмах, що унеможливорює прийняття рішення про визнання.

10. У разі якщо Порівняльним аналізом визначено відмінності в академічних (навчальних) програмах в Україні та в країні походження Документа за змістом та обсягом, без усунення яких визнання кваліфікації власника неможливе, йому може бути запропоновано проходження додаткового навчання та/або тестування на компетентність.

11. Додаткове навчання, проходження тестів на компетентність, проходження практики, захист курсових, дипломних робіт або проектів, співбесіди, підготовчі курси для компенсації відмінностей в академічних (навчальних) програмах з метою визнання Документа в Україні здійснюються власником документів у вищому навчальному закладі, який провадить підготовку фахівців відповідного освітнього чи освітньо-професійного ступеня за відповідними Програмами.

12. Дані, отримані під час перевірки автентичності, підтвердження статусу освітньої установи та/або Програми, оцінки кваліфікації і встановлення еквівалентності, є підставою для прийняття компетентним органом рішення, що оформлюється Комісією ВНЗ або відповідальним структурним підрозділом МОН висновком про результати процедури визнання документів про освіту, виданих освітніми установами інших держав (далі – Висновок).

13. Комісія ВНЗ у разі необхідності може звернутися до національного інформаційного центру академічної мобільності для надання рекомендацій щодо процедури визнання, а саме:

надання роз'яснень, консультацій та рекомендацій з визнання Документів;

проведення перевірки автентичності Документів;

підтвердження статусу освітньої установи та (або) Програми;

встановлення еквівалентності кваліфікацій, присвоєних згідно з Документами;

визначення рівноцінності академічних та/або професійних прав.

Рекомендації національного інформаційного центру академічної мобільності оформлюються відповідним висновком.

VI. Прийняття рішення

1. Ступені вищої освіти, присуджені освітніми установами, мають визнаватися компетентними органами, якщо немає суттєвої різниці між іноземною кваліфікацією, визнання якої запитує Заявник, та відповідною кваліфікацією в Україні, за винятком випадків, зазначених у пункті 2 цього розділу.

Компетентний орган на підставі Висновку приймає одне з таких рішень, яке оформлюється в установленому законодавством порядку:

про визнання Документа, на підставі якого Заявнику видається Свідоцтво;

про відмову у визнанні поданого Документа, про що Заявнику направляється відповідне повідомлення із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

2. Рішення про відмову у визнанні поданого Документа приймається у разі, якщо:

1) документи видані освітніми установами, які не є офіційно визнаними в системі освіти держави, в якій вони функціонують;

2) документи видані філіями освітніх установ, якщо такі філії не є офіційно визнаними в системі освіти держави, на території якої вони провадять освітню діяльність цієї філії, якщо це передбачено законодавством іноземної країни;

3) документи не містять інформації про здобуття їх власником ступеня вищої освіти, фахову спеціалізацію або професійну перепідготовку, а також про періоди навчання, за якими йому надаються академічні та/або професійні права (продовження навчання та/або працевлаштування за фахом);

4) документи неправомірно видані освітньою установою іншої держави;

5) документи не є автентичними;

6) документи видані за результатами навчання за період, що становить менше ніж один академічний рік навчання;

7) документи видані за результатами навчання, під час якого загальна набрана кількість навчальних кредитів становить менше ніж 30 кредитів Європейської кредитної транспортно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або їх еквіваленту кількість академічних годин);

8) документи не відповідають офіційно затверженому стандарту оформлення документів про освіту, якщо такий стандарт прийнятий у державі, в якій функціонує освітня установа;

9) документи видані в результаті навчання за Програмою, яка не може бути співвіднесена з жодним ступенем вищої освіти, фаховою спеціалізацією, напрямом підготовки (спеціальності, кваліфікації) системи освіти України;

10) документи не визнаються в державі, якій належить освітня установа;

11) документи не містять повної інформації щодо змісту навчальної програми, що унеможливило встановлення еквівалентності присвоєних за цими документами ступеню вищої освіти, фахової спеціалізації або професійної перепідготовки у системі освіти України;

12) встановлено, що документ про освіту одержаний на підставі неавтентичного документа про попередню освіту;

13) встановлено, що документ про освіту одержаний на підставі документа про попередню освіту, який не надавав його власнику відповідних академічних прав (якщо інше не передбачено законодавством країни походження документа про освіту).

3. Свідоцтво складається компетентним органом друкованим способом українською мовою, а в разі необхідності – додатково іншою мовою.

4. Свідоцтво дійсне разом з оригіналом Документа та діє безстроково.

Свідоцтво, видане МОН, є таким, що приймається всіма навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями будь-якої форми власності України.

5. Вищий навчальний заклад у разі зарахування на навчання власника Документа, що отримав Свідоцтво про визнання МОН, має право переглянути результати процедури визнання, але виключно в бік більш сприятливих результатів для власника. У такому разі Комісія ВНЗ проводить власний аналіз з урахуванням рішення МОН та вимог вищого навчального закладу до певної Програми і навичок власника Документа та приймає остаточне рішення про визнання.

VII. Визнання кваліфікацій біженців та осіб, прирівняних до них

1. Біженці та особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, мають право на визнання кваліфікації компетентним органом без наявності повного пакета документів, зазначеного в пункті 2 розділу IV цього Порядку.

2. Підставою для початку процедури визнання без наявності повного пакета документів є посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, посвідчення особи, якій надано тимчасовий захист.

3. Для проведення процедури визнання біженці та особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, надають наявні у них освітні документи, у тому числі не зазначені у пункті 2 розділу IV цього

Порядку, такі як: копії документів про освіту або періоди навчання, студентський квиток, академічну відомість, залікову книжку, опис курсів, документи про неформальне та неофіційне навчання або інші документи, що можуть підтвердити факт навчання та/або здобуття кваліфікації; а також наявні документи про досвід роботи, такі як: свідоцтво про досвід роботи, трудовий договір, трудову книжку, довідки з місць роботи або інші документи, які можуть свідчити про відповідну кваліфікацію.

4. У разі недостатньої інформації процедура визнання іноземних освітніх документів біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, може включати спеціально організовані компетентним органом екзамени, тестування, співбесіди.

VIII. Облік Свідоцтв про визнання

1. Свідоцтва мають бути зареєстровані компетентним органом в електронному журналі визнання в Україні іноземних освітніх документів МОН (далі – електронний облік).

2. Функціонування електронного обліку забезпечує відповідальний структурний підрозділ МОН.

3. Для реєстрації Свідоцтва компетентний орган заповнює в електронній формі проект Свідоцтва та додає електронні копії:

1) Документа;

2) додатка до Документа та/або іншого документа, в якому міститься інформація про зміст та тривалість навчальної програми, а також успішність з навчальних дисциплін;

3) Висновку.

Документи, зазначені в підпунктах 1, 2 цього пункту подаються разом із засвідченими в установленому порядку перекладами, окрім документів англійською та російською мовами.

4. Після занесення необхідної інформації до електронного обліку автоматично генеруються реєстраційний номер Свідоцтва та електронна версія Свідоцтва, яке оформлюється компетентним органом у друкованому вигляді. Оригінал Свідоцтва видається Заявникові.

5. Відповідальний структурний підрозділ МОН із залученням національного інформаційного центру академічної мобільності здійснює моніторинг правильності оформлення записів в електронному обліку та має право перевіряти відомості, подані компетентним органом – вищим навчальним закладом. У разі якщо під час перевірки даних, внесених до електронного обліку при реєстрації Свідоцтва компетентним органом, виникає необхідність здійснення запитів до іноземних освітніх установ, органів державної влади та/або мережі національних інформаційних центрів з академічної мобільності та визнання ENIC-NARIC, до них надсилаються відповідні запити.

Національний інформаційний центр академічної мобільності надає до МОН раз на квартал інформацію про відповідність прийнятих компетентними органами рішень нормам міжнародних та національних нормативно-правових актів, а також випадки внесення неповної та/або некоректної інформації з порушенням вимог пункту 3 цього розділу до електронного обліку.

6. Відповідальний структурний підрозділ МОН забезпечує внесення до Єдиної державної електронної бази з питань освіти відомостей про Документи, визнані компетентними органами.

Х. Перегляд і оскарження результатів

1. У разі незгоди Заявника з результатами процедури визнання Заявник протягом трьох місяців з дня реєстрації повідомлення про відмову у визнанні іноземного освітнього документа або з дня реєстрації Свідоцтва в електронному обліку може звернутися до компетентного органу, що здійснював процедуру визнання, із мотивованою заявою про перегляд справи та може надати додаткові документи щодо пройдені Програми та отриманої кваліфікації. У такому випадку компетентний орган переглядає всі додатково надані Заявником документи та проводить їх дослідження, у результаті якого попереднє рішення про визнання або відмову у визнанні може бути переглянуто.

Якщо Заявник незадоволений результатом перегляду справи у компетентному органі – вищому навчальному закладі, він може звернутися із заявою про перегляд справи до МОН. До заяви додаються документи, наведені в пункті 2 розділу IV цього Порядку. За результатами розгляду поданих документів МОН виносить рішення про визнання, на підставі якого Заявнику видається Свідоцтво або рішення про відмову у визнанні іноземного освітнього документа, про що Заявнику надсилається відповідне повідомлення із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

2. Рішення компетентного органу можуть бути оскаржені до суду.

3. У випадку встановлення факту недостовірності інформації, зазначеної у поданих для процедури визнання Документах, прийняття рішення про визнання Документа унеможлиблюється і відомості про неавтентичний документ, особу, яка зазначена в ньому як власник, та/або Заявника передаються правоохоронним органам України.

4. Строк надання Заявнику Свідоцтва про визнання Документа не може перевищувати 45 календарних днів з дня надходження усіх документів та інформації, необхідних для здійснення процедури визнання.

5. Інформація про процедуру визнання розміщується на сайті компетентного органу.

Компетентний орган забезпечує надання інформації про процедуру визнання, розгляд документів та результати процедури визнання Заявникові.

Начальник управління міжнародного
співробітництва та європейської інтеграції

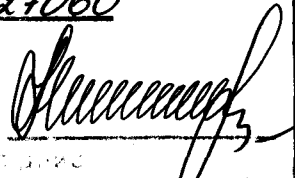

Г. І. Новосад

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і
науки України

05 травня 2015 року № 504

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України	
" <u>27</u> " <u>травня</u> 20 <u>15</u> р.	
за № <u>615/27060</u>	
Керівник реєструючого органу _____	

Порядок

**визнання в Україні документів про середню, середню професійну,
професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав**

І. Загальні положення

1. Цим Порядком встановлено процедуру визнання в Україні документів про освіту з метою забезпечення права громадян, які здобули середню, середню професійну, професійну освіту у навчальних закладах інших держав, на продовження навчання та/або працевлаштування відповідно до законодавства України.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:

академічні права – право власника іноземного документа про освіту на продовження навчання, що надається його власнику в країні походження документа;

документ про освіту (освітній документ) – документ, який містить дані власника документа, що засвідчують рівень середньої, середньої професійної,

професійної освіти або засвідчують проходження періоду навчання (далі – Документ);

кваліфікація – офіційний результат оцінювання і підтвердження, який отримано, коли освітня установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про освіту (освітнім документом);

компетентний орган – орган, якому офіційно доручено ухвалювати рішення про визнання іноземних документів про середню, середню професійну, професійну освіту;

освітня установа – заклад освіти іншої країни, який провадить освітню діяльність за програмами середньої, середньої професійної, професійної освіти та видає документи про освіту;

перевірка автентичності – процес, за допомогою якого компетентний орган встановлює автентичність документів з метою пересвідчення в тому, що вони є дійсними (не підроблені, не змінені);

період навчання – будь-яка частина програми середньої професійної, професійної освіти оцінена і документально підтверджена, яка, не становлячи повного курсу навчання за програмою, є істотним здобутком знань чи навичок;

програма освіти – курс навчання, визнаний компетентним органом країни, що належить до системи середньої, середньої професійної, професійної освіти іншої країни, після закінчення якого слухачу надаються академічні та/або професійні права (далі – Програма);

професійні права – право власника іноземного документа про освіту (освітнього документа) на здійснення професійної діяльності, що надається власнику документа в країні походження документа;

процедура визнання – формальне підтвердження компетентним органом іноземної програми середньої, середньої професійної, професійної

освіти для цілей доступу до навчання та/або здійснення професійної діяльності;

статус освітньої установи – наявність в освітньої установи права провадити освітню діяльність за програмами середньої, середньої професійної, професійної освіти у країні походження Документа.

II. Компетентні органи

1. Процедура визнання в Україні Документів здійснюється такими компетентними органами:

1) вищим навчальним закладом – з метою зарахування власника Документа на навчання до цього вищого навчального закладу. Рішенням вищого навчального закладу про визнання підтверджується право власника Документа на навчання у цьому вищому навчальному закладі, про що видається свідоцтво про визнання іноземного документа про освіту (далі – Свідоцтво);

2) МОН – з метою продовження навчання та/або працевлаштування власником Документа на території України. Рішенням МОН підтверджується право власника Документа на продовження навчання та/або працевлаштування в Україні, про що видається Свідоцтво.

2. Для здійснення процедури визнання вищий навчальний заклад утворює комісію з визнання іноземних документів про освіту, яка діє на підставі положення про неї, або покладає ці функції на комісію з визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти та наукових ступенів (далі – Комісія ВНЗ).

III. Сфера застосування

1. Цей Порядок поширюється на Документи, що містять інформацію про набуття власником Документа певного освітнього, освітньо-

кваліфікаційного рівня, фаху, спеціальності, кваліфікації та пройдені періоди навчання.

2. Документи, що не потребують процедури визнання:

1) документи про освіту громадян колишнього СРСР, видані до 15 травня 1992 року (на підставі Угоди про співробітництво в галузі освіти (Ташкент, 1992));

2) документи, видані особам, за підсумками навчання до початку 1992/1993 навчального року в освітніх установах держав колишнього СРСР.

IV. Порядок подання документів

1. Визнання здійснюється за заявою особи, поданою до компетентного органу.

Заявником може бути власник Документа або інша особа, яка представляє його інтереси з питань процедури визнання; для неповнолітніх осіб заявником можуть бути їх законні представники (далі – Заявник).

2. Заявник подає до компетентного органу такі документи:

1) засвідчені в установленому законодавством порядку копію та переклад українською мовою Документа (за необхідності – пред'явлення оригіналу);

2) засвідчені в установленому законодавством порядку копію і переклад українською мовою додатка до Документа та/або інших документів, які містять інформацію про зміст навчальної програми (за необхідності – пред'явлення оригіналів).

Документи, зазначені в підпунктах 1, 2 цього пункту, мають бути засвідчені в країні їх походження у спосіб, який офіційно застосовується у цій країні (для країн – учасниць Конвенції, що скасовує вимогу легалізації

іноземних офіційних документів (Гаага, 1961), – проставлення штампа «Apostille»).

У разі якщо документи, зазначені у підпунктах 1 – 2 цього пункту, не засвідчені в країні їх походження у спосіб, який офіційно застосовується в цій країні або якщо засвідчення не підтверджує його автентичності, компетентний орган вживає заходів щодо підтвердження автентичності такого документа;

3) копії документів про попередню освіту (за наявності такої освіти) у разі необхідності;

4) копії документів, що засвідчують особу Заявника та власника, якщо власник не є Заявником (за необхідності – з перекладами українською мовою);

5) заяву;

6) заяву (згоду) власника Документа на обробку його персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Заявник має право надати також інші документи, що підтверджують освіту власника (за необхідності – з перекладами українською мовою).

Заявник може подати до компетентного органу документи, зазначені в підпунктах 1–6 цього пункту, в електронному вигляді у форматі цифрових зображень.

Компетентний орган у разі необхідності має право перевірити відповідність цифрових зображень оригіналам та/або копіям з перекладами документів, зазначених у підпунктах 1–4 цього пункту.

Заявник повинен звернутися для проведення процедури визнання до компетентного органу протягом першого місяця навчання або працевлаштування власника Документа.

Якщо документи надані Заявником не в повному обсязі та/або неправильно оформлені, компетентний орган може повернути документи без

розгляду протягом 10 робочих днів з дня реєстрації заяви, про що повідомляється Заявнику із зазначенням недоліків, які необхідно усунути.

V. Процедура визнання

1. Процедура визнання Документа з метою продовження навчання здійснюється компетентним органом – вищим навчальним закладом до початку другого семестру першого року навчання власника Документа.

2. Процедура визнання Документа включає:

- 1) перевірку автентичності Документа та додатка до нього;
- 2) підтвердження статусу освітньої установи, яка видала Документ;
- 3) визначення рівноцінності академічних та/або професійних прав, що надаються власнику Документа в країні походження Документа, правам, які надаються при отриманні відповідної освіти в Україні.

3. Перевірка автентичності здійснюється одним з таких способів:

1) перевірка наявності штампа «Apostille», якщо у країні походження Документа він підтверджує автентичність Документа, та перевірка реквізитів апостиля у відповідному реєстрі (у разі наявності);

2) перевірка у реєстрі документів, якщо такий реєстр запроваджено країною походження Документа або освітньою установою, що його видала;

3) направлення запиту щодо додаткових відомостей про автентичність поданих документів до відповідних офіційних органів та/або освітніх установ інших держав.

Якщо в країні походження Документа офіційно затверджений стандарт оформлення документів про середню, середню професійну, професійну освіту, здійснюється аналіз на відповідність такому стандарту поданого Документа.

4. Перевірка статусу освітньої установи, якою виданий Документ, здійснюється з метою підтвердження офіційного визнання (акредитацію тощо) освітньої установи та/або Програми в системі освіти держави, в якій функціонує ця установа.

Якщо Документ виданий філією освітньої установи, має бути підтверджено офіційне визнання цієї філії в системі освіти держави, на території якої провадиться освітня діяльність цієї філії, якщо це визначено законодавством цієї держави.

Перевірка статусу освітньої установи здійснюється одним із таких способів:

1) перевірка в національних офіційних джерелах: реєстрах органів акредитації/забезпечення якості освіти, міністерств освіти, асоціацій агенцій з акредитацій/забезпечення якості освіти, офіційних національних публікаціях про освітню систему;

2) перевірка в міжнародних офіційних джерелах: веб-сайтах визнаних міжнародних організацій, веб-сайтах мереж оцінювачів дипломів;

3) направлення запиту додаткових відомостей щодо статусу освітньої установи до відповідних уповноважених органів та/або навчальних закладів інших держав.

5. Визначення рівноцінності академічних та/або професійних прав, що надаються власнику Документа в країні походження Документа, правам, які надаються при отриманні відповідної освіти в Україні, здійснюється одним із таких способів:

1) для Документів, виданих освітніми установами країн, що входять до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), та інших країн, які затвердили національні рамки кваліфікацій, – шляхом співставлення міжнародних та національних рамок кваліфікацій;

2) для Документів, виданих у країнах, з якими Україною укладено міжнародні договори, що регулюють питання визнання та еквівалентності

документів про освіту, – на підставі положень відповідного міжнародного договору;

3) для Документів, виданих в інших країнах, або якщо міжнародний договір між Україною і країною походження Документа не визначає еквівалентність освітніх, освітньо-кваліфікаційних рівнів, що присвоюються в країнах – учасницях договору, визначення рівноцінності академічних та/або професійних прав здійснюється на підставі:

аналізу інформації в національних офіційних джерелах: реєстрах органів акредитації/забезпечення якості освіти, міністерств освіти, асоціацій агенцій з акредитацій/забезпечення якості освіти, офіційних національних публікаціях про освітню систему;

відповідей на запит додаткових відомостей до відповідних уповноважених органів.

6. Якщо поданий на процедуру визнання Документ підпадає під дію міжнародного договору, визначення рівноцінності академічних та/або професійних прав включає в себе перевірку відповідності наданого Документа вимогам, що зазначені у відповідному міжнародному договорі.

Наявність міжнародного договору між Україною та державою, освітньою установою якої видано Документ, не скасовує необхідність отримання офіційного рішення компетентного органу про визнання Документа.

7. Дані, отримані під час перевірки автентичності, підтвердження статусу освітньої установи, визначення рівноцінності академічних та/або професійних прав, є підставою для прийняття компетентним органом рішення, що оформлюється Комісією ВНЗ або відповідальним структурним підрозділом МОН висновком про результати процедури визнання документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих освітніми установами інших держав (далі – Висновок).

8. Комісія ВНЗ у разі необхідності може звернутися до національного інформаційного центру академічної мобільності для надання рекомендацій щодо процедури визнання, а саме:

надання роз'яснень, консультацій та рекомендацій з визнання Документів;

проведення перевірки автентичності Документів;

підтвердження статусу освітньої установи;

встановлення еквівалентності кваліфікацій, присвоєних згідно з Документами;

визначення рівноцінності академічних та/або професійних прав.

Рекомендації національного інформаційного центру академічної мобільності оформлюються відповідним висновком.

VI. Прийняття рішення

1. Освітні документи мають визнаватися компетентними органами, якщо академічні та/або професійні права, що надаються власнику Документа в країні його походження, відповідають правам, які надаються при отриманні відповідної освіти в Україні, за винятком випадків, зазначених у пункті 2 цього розділу.

Компетентний орган на підставі Висновку приймає одне з таких рішень, яке оформлюється в установленому законодавством порядку:

про визнання Документа, на підставі якого Заявнику видається Свідоцтво;

про відмову у визнанні поданого Документа, про що Заявнику надсилається відповідне повідомлення із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

2. Рішення про відмову у визнанні поданого Документа приймається у разі, якщо:

1) Документ виданий освітньою установою, яка не є офіційно визнаною в системі освіти держави, в якій вона функціонує;

2) Документ виданий філією освітньої установи, якщо така філія не є офіційно визнаною в системі освіти держави, на території якої провадить освітню діяльність (якщо це передбачено законодавством іноземної країни) ця філія;

3) Документи не містять інформації про рівень середньої, середньої професійної, професійної освіти, за яким йому надаються академічні та/або професійні права;

4) Документ неправомірно виданий освітньою установою іншої держави;

5) Документ та/або додаток до Документа не є автентичними;

6) Документ не відповідає офіційно затвердженому стандарту оформлення документів про освіту (освітніх документів), якщо такий стандарт прийнятий у державі, в якій функціонує освітня установа;

7) Документ виданий в результаті навчання за Програмою, яка не може бути співвіднесена з жодним освітнім, освітньо-кваліфікаційним рівнем системи освіти України;

8) Документ не визнається в державі, якій належить освітня установа;

9) Документи не містять повної інформації для визначення рівноцінності академічних та/або професійних прав;

10) встановлено, що Документ одержаний на підставі неавтентичного документа про попередню освіту;

11) встановлено, що Документ одержаний на підставі документа про попередню освіту, який не надавав його власнику відповідних академічних прав (якщо інше не передбачено законодавством країни походження документа про освіту).

3. Свідоцтво складається компетентним органом друкованим способом українською мовою, а в разі необхідності – додатково іншою мовою.

4. Свідоцтво дійсне разом з оригіналом Документа та діє безстроково.

Свідоцтво, видане МОН, є таким, що приймається всіма навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями будь-якої форми власності України.

5. Вищий навчальний заклад у разі зарахування на навчання власника Документа, що отримав Свідоцтво МОН, має право переглянути результати процедури визнання, але виключно в бік більш сприятливих результатів для власника. У такому разі Комісія ВНЗ проводить власний аналіз із урахуванням рішення МОН та вимог вищого навчального закладу до певної Програми і навичок власника Документа та приймає остаточне рішення про визнання.

VII. Визнання документів про середню, середню професійну, професійну освіту біженців та осіб, прирівняних до них

1. Біженці та особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, мають право на визнання Документів компетентним органом без наявності повного пакету документів, зазначеного в пункті 2 розділу IV цього Порядку.

2. Підставою для початку процедури визнання без наявності повного пакету документів є посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, або посвідчення особи, якій надано тимчасовий захист.

3. Для проведення процедури визнання біженці та особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, надають наявні у них освітні документи, у тому числі не зазначені у пункті 2 розділу IV цього Порядку, такі як: копії документів про освіту або періоди навчання, учнівський квиток, довідку, таблиць з результатами навчання, грамоти за

результатами навчання або участі в учнівських олімпіадах, документи про неформальне та неофіційне навчання або інші документи, що можуть підтвердити факт навчання.

4. У разі недостатньої інформації процедура визнання Документів біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, може включати спеціально організовані компетентним органом екзамени, тестування, співбесіди.

VIII. Облік Свідоцтв про визнання

1. Свідоцтва мають бути зареєстровані компетентним органом в електронному журналі визнання в Україні іноземних освітніх документів МОН (далі – електронний облік).

2. Функціонування електронного обліку забезпечує відповідальний структурний підрозділ МОН.

3. Для реєстрації Свідоцтва компетентний орган заповнює в електронній формі проект Свідоцтва та додає електронні копії таких документів:

1) Документа;

2) додатка до Документа та/або іншого документа, в якому міститься інформація про зміст та тривалість Програми.

3) Висновку.

Документи, зазначені в підпунктах 1, 2 цього пункту подаються разом із засвідченими в установленому порядку перекладами, крім документів англійською та російською мовами.

4. Після занесення інформації, наведеної у пункті 3 цього розділу, до електронного обліку автоматично генеруються реєстраційний номер Свідоцтва та електронна версія Свідоцтва, яке оформлюється компетентним органом у друкованому вигляді. Оригінал Свідоцтва видається Заявникові.

5. Відповідальний структурний підрозділ МОН із залученням національного інформаційного центру академічної мобільності здійснює моніторинг правильності оформлення записів в електронному обліку та має право перевіряти відомості, подані компетентним органом – вищим навчальним закладом. У разі якщо під час перевірки даних, внесених до електронного обліку при реєстрації Свідоцтва компетентним органом, виникає необхідність здійснення запитів до іноземних освітніх установ, органів державної влади та/або мережі національних інформаційних центрів з академічної мобільності та визнання ENIC-NARIC, до них надсилаються відповідні запити.

Національний інформаційний центр академічної мобільності надає до МОН раз на квартал інформацію про відповідність прийнятих компетентними органами рішень нормам міжнародних та національних нормативно-правових актів, а також випадки внесення неповної та/або некоректної інформації з порушенням вимог пункту 3 цього розділу до електронного обліку.

6. Відповідальний структурний підрозділ МОН забезпечує внесення до Єдиної державної електронної бази з питань освіти відомостей про Документи, визнані компетентними органами.

ІХ. Перегляд і оскарження результатів

1. У разі незгоди Заявника з результатами процедури визнання Заявник протягом трьох місяців з дня реєстрації повідомлення про відмову у визнанні іноземного освітнього документа або з дня реєстрації Свідоцтва в

електронному обліку може звернутися до компетентного органу, що здійснював процедуру визнання, із мотивованою заявою про перегляд справи та може надати додаткові документи щодо пройденої Програми. У такому випадку компетентний орган переглядає всі надані Заявником документи та проводить додаткове дослідження, у результаті якого попереднє рішення про визнання або відмову у визнанні може бути переглянута.

Якщо Заявник незадоволений результатом перегляду справи у компетентному органі – вищому навчальному закладі, він може звернутися із заявою про перегляд справи до МОН. До заяви додаються документи, наведені в пункті 2 розділу IV цього Порядку. За результатами розгляду поданих документів МОН приймає рішення про визнання, на підставі якого Заявнику видається Свідоцтво або рішення про відмову у визнанні іноземного освітнього документа, про що Заявнику надсилається відповідне повідомлення із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

2. Рішення компетентного органу можуть бути оскаржені до суду.

3. У випадку встановлення факту недостовірності інформації, зазначеної у поданих для процедури визнання документах, прийняття рішення про визнання Документа унеможлиблюється і відомості про неавтентичний документ, особу, яка зазначена в ньому як власник, та/або Заявника передаються правоохоронним органам України.

4. Строк надання Заявнику Свідоцтва не може перевищувати 45 календарних днів з дня надходження усіх документів та інформації, необхідних для здійснення процедури визнання.

5. Інформація про процедуру визнання розміщується на сайті компетентного органу.

Компетентний орган забезпечує надання інформації про процедуру визнання, розгляд документів та результати процедури визнання Заявників.

Начальник управління міжнародного
співробітництва та європейської інтеграції

Г. І. Новосад